

Prov i Samhällskunskap

Provkonstruktion

Årskurs: 9

Ämne: Samhällskunskap

Tema: Ekonomisk politik - Finanspolitik, penningpolitik och statens budget.

Syfte

Syftet med provet är att bedöma elevernas kunskaper kring ekonomisk politik, inklusive finanspolitik, penningpolitik och statens budget. Provets syfte är att säkerställa att eleverna kan redogöra för och analysera centrala begrepp och processer inom dessa områden.

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

"Lektionens centrala innehåll berör begreppen finanspolitik och penningpolitik, hur dessa används för att påverka ekonomin, samt hur statens budget upprättas och vad den innehåller."

Kunskapskrav

"Eleven ska kunna redogöra för och förklara skillnaderna mellan finanspolitik och penningpolitik, analysera hur dessa verktyg används för att styra ekonomin, samt beskriva hur statens budget påverkar samhällsekonomin."

Prov

Faktafrågor

1. Vad är finanspolitik?

A) En strategi för att reglera penningmängden

B) En metod för att styra räntesatser

C) Användning av skatter och offentliga utgifter för att påverka ekonomin

D) En budgetanalys av statens utgifter

2. Vilken institution ansvarar för penningpolitiken i Sverige?
- A) Finansdepartementet
 - **B) Sveriges riksbank****
 - C) Skatteverket
 - D) Riksrevisionen
3. Vad innebär ett budgetunderskott?
- A) Att offentliga inkomster är högre än utgifterna
 - B) Att staten sparar mer pengar än den spenderar
 - **C) Att statens utgifter överstiger inkomsterna****
 - D) Att statens budget är i balans
4. Vad är syftet med penningpolitik?
- A) Att öka arbetslösheten
 - **B) Att hålla inflationen under kontroll****
 - C) Att minska skatter
 - D) Att höja statens utgifter
5. Vilken påverkan har finanspolitiken på arbetslösheten?
- A) Ingen påverkan
 - **B) Kan antingen öka eller minska arbetslösheten beroende på åtgärder****
 - C) Endast ökar arbetslösheten
 - D) Uteslutande påverkar företag
6. Hur kan regeringen använda skatter för att stimulera ekonomin?
- A) Genom att sänka skatter
 - **B) Genom att justera skattesatser för olika inkomstnivåer****
 - C) Genom att öka skatter för alla
 - D) Genom att helt ta bort skatter
7. Vilket av följande är en komponent i statens budget?
- **A) Utgifter för skolor****
 - B) Räntor på privata skulder
 - C) Kommunens budget
 - D) Internationell handel
8. Vilka åtgärder kan vidtas vid ett budgetöverskott?
- **A) Sänka skatter eller öka offentliga investeringar****
 - B) Öka skatterna
 - C) Skära ner på offentlig sektor
 - D) Minska antalet anställda i staten
9. Vilken roll spelar inflationen i penningpolitiken?
- A) Att öka inflationen
 - **B) Att hålla inflationen på en stabil nivå****
 - C) Att eliminera inflation helt

D) Att endast fokusera på låg arbetslöshet

10. Hur påverkar statens budget medborgarnas liv?

A) Ingen påverkan

B) Endast genom skatter

****C) Genom prioriteringar i offentliga tjänster som skola och vård****

D) Enbart genom ekonomisk tillväxt

11. Vad är en viktig skillnad mellan finanspolitik och penningpolitik?

****A) Finanspolitik handlar om budget och skatter, medan penningpolitik handlar om räntor och penningmängd****

B) Det handlar om internationella relationer

C) Ingen skillnad, de är samma sak

D) Endast pelar av regeringens politik

12. Vilken ekonomisk situation kan finanspolitiken försöka motverka?

A) Deflation

B) Stabilisering

****C) Recession****

D) Tillväxt

13. Vad betyder "budgetdisciplin"?

****A) Att följa budgetens ramar och inte överskrida utgifterna****

B) Att alltid spendera mer än budgeterat

C) Att undvika skatter helt

D) Att höja skatter oavsett situation

14. Vad kan hända om staten har ett stort budgetunderskott under lång tid?

A) Ingen påverkan på ekonomin

B) Minskar statens tjänster

****C) Ökar statsskulden och kan leda till finansiell instabilitet****

D) Ingen annan påverkan än på medborgarna

15. Hur kan riksbanken påverka det ekonomiska läget?

A) Genom att sänka skatterna

****B) Genom att justera räntorna****

C) Genom att minska utgifterna

D) Genom att öka offentliga tjänster

Resonerande frågor

1. Vilka faktorer anser du är mest avgörande för statens budget?

Syftet är att uppmuntra eleverna att tänka kritiskt på de olika komponenterna i budgeten och dess påverkan.

2. Hur tror du penningpolitik kan påverka din framtid som medborgare?

Frågan syftar till att få eleverna att reflektera över penningpolitikens långsiktiga effekter på dem som individer.

3. Ge exempel på en situation där finanspolitiken kan vara mer effektiv än penningpolitiken.

Eleverna får möjlighet att analysera och jämföra de två politikområdena i praktiken.

4. Hur skulle olika ekonomiska teorier se på budgetunderskott?

Frågan uppmanar till en djupare diskussion om olika teorier inom ekonomi och deras konsekvenser.

5. På vilket sätt kan medborgarna påverka den ekonomiska politiken?

Frågan syftar till att få eleverna att tänka kring medborgarskap och delaktighet i ekonomin.

6. Vad är de potentiella riskerna med att förlita sig på penningpolitik som det enda verktyget för att styra ekonomin?

Eleverna uppmanas att resonera kring för- och nackdelar med att använda enbart penningpolitik.

7. Kan en balanserad budget alltid anses som ett mål? Diskutera.

Frågan uppmanar till kritiskt tänkande kring begreppet balans i budgeten och dess relevans.

8. Hur sker ansvaret för budgeten fördelat mellan olika nivåer av stat och kommun?

Syftet är att få eleverna att se helheten i hur olika nivåer ansvarar för budget och ekonomisk politik.

Bedömning

Faktafrågor: varje rätt svar ger 1 poäng, max 15 poäng.

Resonerande frågor: varje fråga ger max 3 poäng, max 24 poäng.

För betyg E krävs minst 8 poäng, för betyg C krävs 12 poäng (minst 3 poäng från resonerande frågor) och för betyg A krävs 18 poäng (minst 5 poäng från resonerande frågor).